

- HAYATI ANLAMLANDIRMA İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE

- Frankl, anlam arayışının temel bir insan eğilimi olduğunu ve insan kişiliğinde en esaslı ve en temel motive edici gücün, içgüdüsel dürtüler ya da öğrenilmiş davranış kalıpları değil, aksine bireyin varoluşunun anlamını keşfetme arzusu olduğunu savunan ve psikanaliz ile davranışçılığın yerini almayı amaçlayan varoluşçu bir anlam ve amaç psikolojisi geliştirerek insan kişiliği hakkında materyalizm, emprisizm ve pozitivizm akımları ile yoğrulan Batılı paradigma içerisinde gelişme fırsatı bulamamış yeni bir düşüncenin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

- Ona göre anlam, tanrı tarafından bireye özgü olarak var edildiği için hayatın içerisinde mevcuttur. Bu açıdan anlam, icat edilebilecek değil ancak keşfedilebilecek bir olgudur. günümüzde se külerleşme ve modernitenin etkisiyle birlikte insanın anlam arayışı ve anlam yaratma ihtiyacı yeniden belirginleşmiş ve transpersonel (benötesi) psikoloji ve maneviyat araştırmalarının etkisi ile son dönemlerde anlam konusu yeniden psikolojik açıdan incelenmeye başlamıştır.

- Bu çalışma, literatürdeki gelişmelere paralel olarak anlam arayışı ile kişilik özellikleri arasında herhangi bir ilişki olup olmadığı; varsa nasıl bir ilişki olduğu sorusundan hareketle nicel araştırma tekniklerinden istifade edilerek gerçekleştirilmiştir.

- A. Hayatı Anlamlandırma anlam, “bireyin varlığındaki düzen, tutarlılık ve amacı fark etmesi, değerli amaçların peşinde koşması ve bunların ardından gelen tatmin duygusunu hissetmesidir” Anlam bireye özgü bir karakter taşımaktadır.

- Frankl’a göre aşkın kategoriye yönelik manevi tecrübe, sadece dindar bireylerde ancak tecrübe yoluyla gerçekleşebilir. Bu açıdan anlam, başkaları ile paylaşılacak ya da başkalarına aktarılacak bir olgu değildir. Bu açıdan birey, ancak bir başkası için rehberlik yapabilmektedir. Bireyin hayatındaki anlamı kendisinin keşfetmesi gerekmektedir (Bahadır, 2002, s. 35).

- din, insanın bilişsel ve duygusal dünyasına hitap ederek ve varoluşsal sorulara bazı hazır cevaplar sunarak insanın varlığına bir anlam kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu sebeple de insan, varlığını mevcudatta konumlandırarak ve ona ona bir anlam kazandıracak bir dine veya inanca sahip olmak zorundadır (Bahadır, 2002, s. 35)

- Frankl’a göre anlamlandırma, “yaratılandan ziyade keşfedilen” ve her bireyin eşsizliğini ve hayata amaç kazandıran dış kaynaklı bir olay olduğunu söylemek zorunda olduğu bir şeydir (Frankl, 2000, s. 105).

- Logoterapinin temel prensipleri konusundaki üçleme irade özgürlüğü, anlam arayışı ve hayatın anlamıdır. Bunlar Frankl'ın, logoterapinin “ilk üçlü”sü şeklinde isimlendirdiği prensiplerdir. İkinci üçlü ise hayatın anlamının keşfedilebileceği yaratıcı, deneyimsel ve tutumsal değerlerdir (Frankl, 1969, s. 70):

- a. Yaratıcı değerler: İnsanların kullanabilecekleri ya da ilham alabilecekleri bir eser ortaya koymak ya da bir iş yapmak,
- b. Deneyimsel değerler: Bir tecrübe kazanmak, doğayı ve kültürü yaşamak ya da bir insanla etkileşime geçmek ve sevgi,
- c. Tutumsal değerler: Kaçınılmaz acıya ve ıstıraba yönelik bir tavır geliştirmek ve onu anlamlandırmak. Özellikle kişilik konusu üzerinde çalışma yapan isimler arasında en belirgin olanlardan birisi G. W. Allport'tur.